

ERDÉLY 5
II. évf. 34 sz. ARA 1 LEJ Péntek 1933 Február 3

MAGYARÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Sfr Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

Szerkesztőségi órák: d. u. 6-10
este 11-ig. TELEFON: 3-80

Hitler küzd elme a német kommunistákkal

Négyezer munkás ostroma egy regáti gyár ellen

Vajda kijelentette a parlamentben, hogy az alkotmányt módosítani kell

Lupu szenzációs beszéde a parlamenti vitában. -- A kormánypart értekezletet tartott Vajda elnöklete alatt

(Bukarest). A parlament első ülésén Duca beszédéhez Madgearu szót hozzá.

Madgearu pénzügyminiszter: Ma küldtük szét a körrendeletet, amely előkészíti a szabálytalan kinevezések megsemmisítését. Legyen vége a rágalmaknak! Nemcsak a parlamenten kívül, hanem azon belül sem lehet felelőtlenkedni. Rágalmakkal és rendbontásokkal dolgoznak ellenünk!

Tatarescu: Kire céloz?

Madgearu: Ön specialista a rendzavarásokban!

Tatarescu: Ha a liberális párt akart volna csinálni ilyen akciót, akkor önök már régen repültek volna!

Óriási zaj keletkezett erre, úgy hogy Pop C. István elnök kénytelen volt felfüggeszteni az ülést. Rövid szünet után Lupu dr. kezdte meg beszédét. Igen heves hangú beszédében hangsúlyozta, hogy a parlament az ország lelke és csak annak áll jogában kormányt bukztatni.

Az angol alkotmányos gyakorlatban nemcsak az udvarhölgyeket, nemcsak a király magántitkárait, hanem az utolsó udvari szolgát is a kormány hozzájárulásával nevezik ki! S ez helyes is, mert nekem nem mindegy, hogy ki van állandóan Ofelsége közelben, ki játszik pókért vele, miközben alkalma van minden nap más gondolatokat, felfogásokat inspirálni, míg én, vagy akár a miniszterelnök is csak nagyobb időközökben jelenhetünk meg a király előtt, hogy elmondjuk, ami a lelkünkön fekszik! (Nagy

taps). Nem akarnak önök bizonyítékot erre? Ha idejében nem helyezték volna szabdalábra azt a tanárt, másnap misztikus jellegű felvonulások lettek volna a fővárosban, egyszerűen azért, mert letartóztatták azt a tanárt és mert martírt néztek benne! Ki tartóztatta le? Maniu kormánya nem, mert én erről beszéltem Maniuvval, aki visszautasított minden beavatkozást. A Vajda kormány igazságügyminisztere pedig kijelentette, hogy nem tud semmiről semmit! De hát akkor ki tartóztatta le azt a tanárt? Ezeket a rejtett erőket, amelyek a trón körül hatnak és működnek, gyökeresen ki kell irtanunk, ha jövőt akarunk biztosítani ebben az országban a monarchiának!

Pop Cicio házelnök figyelmezteti Luput arra, hogy vannak dolgok, amelyeket nem lehet elmondani nyílt ülésen.

Lupu: Hiszen az egész ország beszél rólok!

Végül Vajda Sándor miniszterelnök válaszolt a felszólalásokra, kijelentette, hogy elismeréssel adózik a pártvezéreknek, hogy a vitát nem terelték személyi térre, hanem megelégedtek politikai bírálattal.

— Mi közülük önöknek ahhoz — mondja többek között, — ha Maniu és én verekszünk egymás között? Mi viaskodunk már negyvenkét éve, de ebből mindig származott valami jó a közre. Ami az alkotmányosság kérdéséről, bevallom önöknek, erről a felelősségteljes helyről azt a meggyőződésemet, hogy amíg a jelenlegi alkotmány nem változik meg, igazi haladás nem képzelhető el Romániában!

(Bukarest). A kamara mai ülésén Duca és Hannibál Teodorescu fogtak válaszolni Vajda beszédére. Nagy érdeklődéssel várják Duca beszédét, amely a párt jövő álláspontjának kifejezése lesz.

(Bukarest). A kormánypart kedd este vezetőségi értekezletet tartott, amelyen Vajda miniszterelnök mondott megnyitó beszédet. Arra kérte a pártot, hogy a kormányt támogassák vállalt feladata teljesítésében.

Ezután Mihalache beszélt, aki kijelentette, hogy csak mint a párt szerény tagja kér szót.

„A korona jogait nem lehet kétségbevonni és örömmel állapítható meg, hogy a király alkotmányos érzésének beszédese tanúságát adta már több ízben. Hangoztatta, hogy a legutóbbi kormányválság egyszerű személyi és rezsimválság volt. Az ország magasabb érdekei megkívánták, hogy ne tegyék ki a mai súlyos gazdasági helyzetben egy új választás izalmainak, amely választás természetesen rengeteg költséget is igényelt volna“.

Szervezkedik Fortu professzor pártja

(Bukarest). A Polgári Blokk vezetősége elhatározta, hogy az egész országban az ediginél erősebb szervezési akciót kezdenek. A gyűlés, amelyen Fortu professzor elnökölt elhatározta, hogy különösen a vidéki városok és falvak megszervezésére fognak nagy súlyt helyezni és a szervezkedést azonnal megkezdik.

Időjárás

Enyhe idő, csak gyenge éjjeli fagyok nyugati és délnyugati légáramlás, újabb felhősödés lehetséges.

Az új tombola akciónk 5-ik száma

Minden ország támasza és talpköve

tiszta erkölcs, mely ha elvesz Róma ledől és rabigába görnyed, — tanultuk valaha az iskolában néhai, jó öreg Berzsényei Dániel ódájából. A klasszikus mondás, mint látjuk nem új keletű, sőt több, mint ezer éves, de ma friss aktualitást nyert, sőt még meg is toldhatjuk azzal, hogy nem csak a tiszta erkölcs, de a tiszta bizalom hiánya is romba dönthet államokat. Az erkölcsi válságot még úgy, ahogy elbirnánk viselni, hiszen összes erkölcsi fogalmaink az utóbbi évtizedben annyira átértékelődtek, hogy már a még élő öreg generáció sem ismer a mai világra, de bizalom nélkül tényleg nem élhetünk. Amit a régi erkölcsi válságnak neveztek, azt ma helyesen nevezhetnénk bizalmi krízisnek. A kölcsönös bizalom hiánya veszélyezteti a mai Rómák alapjait. Az erkölcsi fogalmak átértelődhetnek, de a bizalom fogalma nem változhat. Az erkölcs nem egyéb, mint amit bizonyos kor annak tart, de a bizalom fogalma és értelme ugyanaz, ami ezer évvel ezelőtt volt.

Amint a mindenkor erkölcsi felfogás a mindenkor gazdasági és társadalmi adottságok visszfényeként jelentkezik aszerint határozza az általános bizalmat is a mindenkor gazdasági helyzet. A jelenlegi gazdasági anarchia elsősorban az általános és egyéni bizalmat ölte ki az emberekből és ezzel nagyobb rombolást végzett, mintha földrengés pusztított volna. Az államok nem biznak többé saját tisztviselőikben és polgáraikban viszont az állampolgárok sem hisznek szentül az állami ígéreteknek, szabály lett, hogy egyik ember nem hisz a másiknak, ritka kivétel az ellenkezője. Ez a bizalmi válság nem csak a bizalomra alapított hiteléletben jut kifejezésre azzal, hogy a hitel, mint ilyen megszűnt, hanem bizonyos törvényhozási intézkedésekben is. Hogy egy közeli és egészen aktuális példát hozzunk fel, a centralizációs rendszer nem más, mint bizalmatlanság jele, a központi igazgatás nem bizik a kerületi szervekben, ha pénzről van szó. Vagy itt van a legújabb pénzügyi rendelet a bélyegekről, melyeket 100 lejen felül már nem lehet ragasztani, hanem be kell fizetni hosszú és körülményes utánjárásokkal. A kincstár feltételezi, hogy vagy a fél, vagy a tisztviselő „lenyalja” a magasabb értékű bélyeget, vagy itt van az új ingatlan-átírási illeték legfrissebb találmánya, mely szerint az ingatlan jövedelem adójának 15 szörösénél nem lehet kevesebb az értékelési alap. A kincstár nem bizik abban, hogy a tisztviselői lelkiismeretes értékeléssel állapítják meg a konkrét ingatlant és, hogy minden eshetőséggel szemben véde legyen egy olyan irreálisan magas értékelést ír elő, mely az esetek nagyrésztében képes megakadályozni az ingatlan eladhatását. A bírák és pénzügyi tisztviselők anyagi felelőssége a le nem rótt bélyegekért és illetékekért, illetve a behajthatatlan adókért, vajjon nem a legnagyobb fokú bizalmatlanság jele. Feltételezhető egy köztisztviselőtől, hogy szándékosan az állam érdekei ellen dolgozik? Mert ha csak a gyanu ilyen árnyéka férne hozzá, akkor azonnal el kell mozdítani. Még feltevésben sem szabad teret engedni annak az elgondolásnak, hogy a bizalom hiányának okából léptették életbe ezeket a rendelkezéseket. A már egyszer megrendült bizalomnak a visszaállítása rendkívül nehéz és nemcsak hosszú időt igényel, de egy új korszáknak kell elkövetkeznie, melynek társadalmi, gazdasági, politikai és egyéni etikája egészen új alapokon nyugszik majd.

Megalakult az új francia kormány

A francia külügyi államtitkár javasolni fogja a Népszövetségnek a békeszerződések revízióját

Párisból jelentik: Daladier kedden megalakította az új francia kormányt, amelynek névsora a következő:

Miniszterelnök és hadügyminiszter: Daladier.

Igazságügy: Penancier,

Külügy: Paul Boncour.

Belsőügy: Chautemps.

Pénzügy: Bonne.

Költségvetési: Lamoureux,

Közügy: De Monzie.

Munkaügyi: Francois Albert.

Az új francia kormány előreláthatólag semmit sem fog tenni a leszerelés érdekében. Ugyanis Daladier miniszterelnök kerekén kijelentette, hogy most, amikor Hitler lett Németország kancellárja, Franciaország semmi képpen sem szerelhet le.

Párisból jelentik: A radikális Republique közlése szerint Pierre Cot, francia külügyi államtitkár rövidesen szenzációs bejelentést tesz a békerevizióval kapcsolatban a

Népszövetségnél. Az államtitkár — a lap értesülése szerint ajánlani fogja, hogy a Népszövetség küldjön ki egy bizottságot, amely mondja ki, hogy a szerződések revíziója időszerű és egyuttal állapítsa meg a revízió végrehajtásának módjait. A bizottságban hozandó határozat esetén elegendő az egyszerű szótöbbség, nincs tehát egyhangú határozatra szükség. Javasolni fogja még az államtitkár, hogy a kérdést ne vigyék a hágai döntő bíróság elé és ne szakértőkkel oldják meg.

A legcélszerűbb az, hogy az érdekelt államok kezdjenek közvetlen tárgyalást egymással.

Megemlíti a lap, hogy Franciaországnak nincs sok veszteni valója. Első és a Saar vidék problémája nem vitás, ezt a kérdést már tisztázták. Hátramaradna Danzig, Felső szilézia és a gyarmatok kérdése.

A tárgyalásoknak — fejezi be a Republique — a gyarmati mandátumok revíziójával kell kezdetüket venniük.

Leugrott az emeletről az anya, mert nem tudta gyermekét táplálni

(Budapest). Szalinka Erzsébet 26 éves leány, Szalinka Imre kispesti halászmester leánya, a Petőfi Sándor-uca 9 számú ház ötödik emeletéről az udvarra dobta magát. Kórházba szállítás közben a mentőkocsiban meghalt. A fiatal leány egy kereskedő menyasszonya volt. Néhány héttel ezelőtt válegénye hozzátartozóihoz költözött az Excelsior penzióba a Petőfi Sándor-uca 9 számú házba. Két héttel ezelőtt a bábaképző intézetben

leánygyermekét szült. A csecsemőt az intézet vezetőségének utasítására egy másik asszony táplálta. Hétfőn bocsájtották el a bábaképzőből, visszament a penzióba. Újszülöttjét szenvedélyesen szerette és rendkívül elkésztette, hogy maga nem táplálhatja gyermekét. Ideges állapotában kedden reggel egy széket vitt az ötödik emeleti folyosóra, felállt a székre s aztán a korláton keresztül az udvarra vetette magát.

Tehervonat és expresszvonat szörnyű karambolja

(London). Loughborough közelében kedden délután egy nyolcvankilométeres sebességgel száguldó expresszvonat belerohant az állomáson tolató tehervonatba. Az összeütközés következtében a tolató tehervonat mind a tíz kocsija és mozdonya kifordult a sínekbe és teljesen elpusztultak. Az expresszvonat mozdonya és két első kocsija

szintén kisiklott. Az expresszvonat fűtője, amikor észrevette, hogy elkerülhetetlen az összeütközés, kiugrott a robogó mozdonyból. Oly szerencsétlenül ugrott azonban, hogy nekiesett egy jelzőoszlopnak, amely a szó szoros értelmében lefejezte. Kivüle még súlyosan megsebesült az expresszvonat vezetője és két utasa.

Kémkedési pör a nagyváradi ítéltábla előtt

Annakidején részletesen beszámoltunk arról a nagyszabású kémkedési perről, mely a nagyváradi törvényszéken folyt le és melynek vádlottjai Berger Miklós nagyváradi borbélysegéd és Sebesi László voltak, aki Magyarországról jött Romániába. A debreceni kémiroda megbízásából Sebesi 5000 lej havi fizetésért alkalmazta Berger Miklóst, azután együtt jelentéseket készítettek, amik azonban nem valami nagy államtitkokról számoltak be. Megírták, hogy az ujoncok bevonulását két nappal elhalasztották, ami benne volt az összes újságokban, továbbá azt jelentették, hogy Nagyváradon külön strand épül a tiszték számára (?) — Végül pedig, hogy megbízóik előtt hitelt szerezzenek egy harmadik levélben azt írták, hogy alkalmazták kémiszolgálatra Pantale őrmestert, (akit tudvalevőleg az ucán meggyilkoltak és Sebesi s Berger is az újságban olvasták a nevüket). A levelek a hatóságok kezébe jutottak, Ber-

gert és Sebesit letartóztatták, a törvényszék Sebesit 7 évi, Bergert 5 évi kényszermunkára ítélte.

Felelősség folytán került tegnap a tábla Mihaescu-Crisan-Manea tanácsa elé a kémkedési ügy. A vádlottak védelmét dr Bleda László és dr Sagiorgheanu Sofron ügyvéd látták el, akik meggyőző módon mutatták ki a bíróság előtt, hogy jelen esetben még kémkedés kísérletéről sem lehet szó. Felmentést kértek.

Dr Fildán Emli főügyész szerint az egyszerű semmitmondó jelentések alatt a tisztisrandról és a bevonulás elhalasztásáról a kémek világában és a kémek nyelvén fontos jelentések is meghúzódhattak. Kérte a törvényszék ítéletének helybenhagyását vagy pedig kémkedés kísérletének a megállapítását.

Sebesi és Berger az utolsó szó jogán felmentésüket kérték. A tábla az ítélet kihirdetését február 6-ra, a jövő hét csütörtökjére halasztotta el.

HITLER feloszlata a birodalmi gyűlést

Nem merik a kommunista-pártot betiltani, csak a sajtóját tenyegetik a nácik

(Berlin). Kedden este Berlinben ismét zavargások voltak, a kommunisták állandóan osztogatták az általános sztrájkra felhívó röpiratokat.

A vidéken szintén sok helyen voltak véres zavargások. A kommunisták különösen az ipari vidékeken izgatták az általános sztrájkra, tiltakozásul az új kormány ellen.

Hitler kedden délután kiáltványt intézett a nemzeti szocialistákhoz, amelyben a párt céljához való hűségre és a párthoz való ragaszkodásra hívja fel híveit.

— Dolgozzunk tovább — mondja a kiáltvány — a becsület, a szabadság és a társadalmi béke Németországának ujjaépítésén.

Berlinből jelentik: Németország politikai helyzete és jövője a centrumpárt magatartásától függ. Ha a centrum csatlakozik a Hitler-kormányhoz, vagy ha csupán semleges marad, úgy akkor a Hitler-rezsim parlamentáris kormányzása biztosítva van.

Kedden délelőtt tárgyalta Hitler hosszasán Kaas centrumpártvezérrel. A kancellár kedden délután ismertette a folytatott tárgyalások eredményét. A centrumpárt állítólag nem határoz állásfoglalása felől addig, míg a Hitler-kormány parlamenti bemutatkozása meg nem történik. Hitler úgy látszik, hogy a centrumnak támogatását nem igen kéri és ennek az oka az, hogy

a kancellár minden áron választást akar

Londonból jelentik: Az angol bulvársajtó szerint Vilmos excsászár már be is csomagoltatott, hogy hazautazzon. Németországba és elfoglalja a Hitler által felkínált trónt. Még a komoly lapok is, mint a Times, arról

cikkeznek, hogy Hitler kancellársága magával hozza a német monarchia helyreállítását.

Berlinből jelentik: Hindenburg elnök tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta Hitler kancellárt és von Papen alkancellárt, akik a politikai helyzetet ismertették. A porosz országgyűlés nemzeti szocialista tagjai indítványt nyújtottak be a parlament feloszlására. A javaslatnak a tárgyalására összehívta az elnök a porosz országgyűlést szombati délelőtre.

Hitler kormánya tegnap délután minisztertanácsot tartott s ezen a centrumpárttal folytatott tárgyalásokról számolt be a kancellár. A centrum egyes feltételei olyanok, hogy azokat a Hitler-kormány nem fogadhatja el, habár azt hiszik, hogy sok függ a további tárgyalások menetétől.

A Hitler-kormány egyelőre elállt a kommunista párt megszüntetésétől és csupán a kommunista sajtót akarja erősen megrendszabályozni

Miután a kommunista lapok izgatják a tönegeket a zavargásokra.

Berlinből jelentik: A legújabb jelentés szerint a birodalmi gyűlést feloszlatták. A Hitler-kabinet mihielyt kimondja a feloszlást, azonnal az elnök jóváhagyását kéri ki

A birodalmi gyűlési választásokat már cíus 5-re tűzik ki

és ez együtt fog lefolyni a porosz országgyűlési választásokkal, ha a szombati ülés a porosz parlament feloszlátását mondja ki. A választási előkészületekre négy és fél hét marad.

Véresre vertek egy fiatal- embert a vasgárdisták a bukaresti főúton

Hógolyókkal dobálták meg a társaságában levő hölgyeket

(Bukarest). Tegnap Bukarest központjában, a Calea Victoriei levő Cercul Militar épületének közelében véres összecsapás támadt egy sétáló társaság és a vasgárdisták között. Az incidens olyan méreteket öltött, hogy nagyobb karhatalom is csak több órai munkával tudta helyreállítani a rendet.

Az incidens előzményeiről szóló híradás szerint Dattel Kremer, egyik bukaresti butorgyáros fia, két hölgy társaságában a Calea Victoriei sétált. Vasgárdista fiatal emberek a jobboldali szervezet kiadásában megjelenő lapot ajánlottak megvételre a sétálóknak. A Kremer társaságában sétáló egyik hölgy kijelentette, hogy nem hajlandó megvásárolni az újságot és állítólag sértő megjegyzéseket is tett a lapra.

A vasgárdisták és a társaság tagjai között heves szóváltás kezdődött. Közben a vasgárdista fiatal emberek csoportja erősen felszaporodott. Először hólabdákkal dobálták meg Kremer és társaságát, azután verekedésre került a sor. A tulerőben levő vasgárdisták véresre verték Kremer, akinek súlyos sérüléseivel sikerült egy közeli gyógyszerterába menekülnie.

A gyógyszerterát nemsokára nagyszámú vasgárdista vette körül, akik követelték a gyógyszerterába elrejtőzött Kremer kiadását. A helyszínre érkezett egy rendőrörmester is, aki azonban képtelen volt lecsillapítani a hangulatot.

Az összegyűlt tömeg egyre növekedett, valóságos tüntetéssé vált az ostrom, egyre élesebb hangon követelték a sebesült Kremer kiadását. Végül a helyzet annyira elfajult, hogy két század csendőrnek kellett kivonulnia és Marinescu rendőrprefektus személyesen ment ki az ucca forgalmát teljesen megbénító tüntetés szétoszlátását irányítani. — Hosszu időbe telt, amíg a csendőrök széjjel szórták a tüntetőket.

A fiatal Kremer súlyos állapotban a Coltea kórházba szállították.

Keveslik a kapunénze-et a nagyváradi házmesterek

Tegnap délelőtt a házmesterek küldöttsége kereste fel dr. Sóos István alpolgármestert. A házmesterek arra kérték, hogy

a kapunénzeket emeljék fel, éjjel előtt 5 lej, éjjel után 10 lej legyen egy kapunyitás díja.

(Eddig 2 és 3 lej volt a kapupénz). Dr. Sóos István alpolgármester kijelentette a küldöttség tagjai előtt, hogy a mai gazdasági viszonyok közt nem hiszi, hogy ilyen nagyarányú emelés lehetséges legyen, minden esetre azonban a kérést a tanács elé terjeszti és módot keresnek rá, hogy a házmesterek helyzetén is javítsanak.

— Ideges embereknek s reikibetegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírt ideg orvosok véleménye alapján a „Ferenc József” viz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. A Ferenc József keserűviz gyógyszerterákhban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható

Eszméletlenül verte a tanítót az iskolásgyermekek, merő nem volt tintája

(Jasi). Megdöböntő eset miatt érkezett feljelentés a jasi törvényszékhez. A feljelentés szerint Ion Rotaru tanító azért, mert Servenszky revii negyedik elemista tanulója otthon felejtette a tintatartóját és egyik osztálytársa tintáját használta, a padra fektette a kislányt, akinek négy osztálytársa a kezükbe nyomott botokkal tanítói parancsra addig kellett, hogy üssék társukat, amíg a kis Servenszky vérző testtel, ajultán csúszott le az iskolai padról. A gyermek apja a törvényszéknél tett feljelentést. Az ügyészség megidézte a tanítót, aki tulságosan hamar akarja hozzászoktatni növendékeit az élet csapásaihoz. Az esetet a város egész közönsége a legnagyobb elkéseredés hangján tárgyalja.

Jégtömbbe fagyott két gyermek

(Bukarest). Néhány nap előtt halálos szerencsétlenség történt a Tei-tó jégén. A szemtanúk csak annyit láttak, hogy két paraszt suhanc csuszka a jégen, nem vették észre a léket és a jég alá kerülve, belefulltak. Ugyanakkor egy bérkocsis jelentette, hogy Jon Schiopul és Jon Cazacine bérései eltűntek. Tegnapelőtt jégvágó munkások mentek ki a tohoz. Rövid munka után szörnyű letre bukkantak. Jégtömbbe fagyva találtak rá a két béres borzalmasan felpuffadt testére. Miután megállapították a személyazonosságot és azt, hogy véletlen szerencsétlenség történt, megadták a temetésre az engedélyt.

Háromezer vasúti munkás épített sztrájkba Bukaresiben

Bukarestből jelentik: Tegnap délelben a bukaresti CFR műhely 3000 munkása sztrájkba lépett, majd a műhelyigazgatóság elé vult és fizetési kedvezményeket követelt. Rövidesen mintegy 7000 munkás gyűlt össze a műhely udvarában mely delegációkat küldött követeléseik érvényesítésére. A kivonult karhatalomnak nem akadt dolga. A munkások délután 4 órakor csendben felvonultak.

Letartóztattak egy szélhá- most

Arendőrség letartóztatta Pálffy Ferenc nevű fiatal embert, aki szélhámos trükkkel megkárosította Munteanu ezredest, a hadkiégszító parancsnokát és Berdach rendőrtisztviselőt. Pálffy megtudta, hogy melyik mézáróstól vásárolnak hitelbe húst és a mézárós nevében jelentkezett a pénzért. — A jómegjelenésű fiatal embernek Munteanu ezredes 500 lejt, Berdach rendőrkormányzó 100 lejt fizetett ki.

Terjessze

és olvassa Erdély
Biharmegye és Nagy-
váradi legolcsóbb
napilapját, az

ERDELYI MAGYAR SAGOT

1933.
II. 3.

ERDELYI
MAGYARSAG

3

Ülést tartott a magyar külügyi bizottság, amit a szocialisták

hívtak össze A rádiótól a cigarettanapirig mindent megadóztatnak Magyarországon, a tisztviselők fizetését pedig leszállítják

(Budapest). A magyar parlament külügyi bizottsága Buchinger Manó és Peyer Károly szociáldemokrata kérésére ülést tartott. A szociáldemokrata képviselőkön kívül felszólaltak még: Walkó Lajos, Gratz Gusztáv, Wolff Károly. A felszólalásokra Gömbös Gyula magyar miniszterelnök, aki több külpolitikai kérdésről tájékoztatta a külügyi bizottság tagjait.

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház keddi délutáni ülésén dr. Imrédy Béla pénzügyminiszter ismertette Magyarország pénzügyi helyzetét.

A bevétel fokozását adóemeléssel igyekeznek elérni. Adót vetnek ki az izzólámpára, a villanyforrásokra, rádiócsövekre, cigarettákra és szivarkahüvelyre, 50 százalékkal emelik a kávé, tea és fahéj, 100 százalékkal a bálnán és más gyarmataruk után a fogyasztási

adót. Felemelik a házivédelmi, társulati és alkalmazotti adót. Csökkentik 10 millióval a miniszterek dologi és 12 millióval a miniszterek személyi kiadásait.

Ennek megfelelően a nyugdíjakat 2 százalékkal, a tisztviselői fizetéseket különböző fizetési osztályoknál megfelelő százalékkal csökkentik.

(Budapest). A magyar parlament szerda délutáni ülésén Gömbös miniszterelnök válaszolt Weltner Jakab interpellációjára a politikai amnesztia vonatkozásában és kijelentette, hogy az amnesztianál pártpolitikai szempontokat nem vett figyelembe. Weltner sürgette, hogy a tanácsköztársaság összes emigránsai nyerjenek amnesztiát, elsősorban Bühm Vilmos és Gervai. Szörki szociáldemokrata képviselő szövegétette, hogy Valkányban a zsidó templomból vitték el erőszakla-

Négyezer munkás ostroma a ploesti petroleum-tinomitó gyár ellen

Beverték az ablakokat és a levegőbe lőtték, mert az igazgatóság nem tartotta be a kollektív szerződést

(Ploesti). A ploesti „Astra Romana” petroleumfinomító telepe na munkások nagy-szabású tüntetést rendeztek. A gyár igazgatósága ugyanis megszegte a kollektív-szerződést és ezért a gyár több, mint 4000 munkása a gyárpépület elé vonult,

hangosan tüntettek, beverték az igazgatóság ablakait. Az igazgatók a rend-

őrsöket hívták. Néhány riasztó lövés is eldőrdült.

A gyár mérnökeinek sikerült megnyugtani a munkásokat, akik — miután ígéretet kaptak arra, hogy a kollektív-szerződést betartják, újra felvették a munkát és így elkerülhető volt az összeütközés a karhatalommal.

Detektíveket vezényeltek ki tegnap a váradi népkonyhákhoz

Basáskodnak az ellenőrök

(Nagyvárad). Ismeretes, hogy a nagyváradi népkonyhák elleni panaszok ügyében a városi állandó választmány legelső teendőjének azt tartotta, hogy detektívek kirendelését kérje a rendőrségtől. A sziguranca-detektívek tegnap délelőtt már meg is jelentek a népkonyháknál és szigorúan figyelmeztettek mindenkit, hogy hangos megjegyzéseket ne tegyen.

Az igazság kedvéért meg kell állapítanunk, hogy tegnap már nem volt kifogás a

népkonyhákban főzött étel ellen. Annál több kifogás hangzik el az ellenőrök működése ellen, akik nagyon sokszor gorombán bánnak az emberekkel, másszor pedig ónhatalmulag törlik azoknak nevét, akik kifogásolják a kiszolgált ételek minőségét.

Ma, csütörtök délelben a város részéről kiküldött bizottság végiglátogatta a népkonyhákat, péntek délután pedig kihallgatják a népkonyhák személyzetét is.

LEGUJABB

Hitler szerda este rádióban bejelentette a birodalmi gyűlés feloszlatását

(Berlin). Este 9 órakor nyilvánosságra került, hogy Hitler 10 órakor beszédet tartott a rádióban, amiben bejelentette, hogy a bi-

rodalmi gyűlést feloszlatja. Németország egész területén tegnap nagyszabású kommunista tüntetések voltak.

Letartóztattak három péket, mert csaltak a kenyér súlyánál

(Galac). A galaci ügyészség rendeletére tegnap letartóztattak három pékmestert, mert egy kilós kenyér helyett 75 dekás kenyeret árultak. A pékek azzal védekeztek, hogy a városi tanács olyan alacsonyra maximalta a kenyér árát, hogy ilyen áron nem tudtak árusítani. A pékek ellen a spekulatív-törvény alapján a gyorsított eljárás igénybevételével indult meg az eljárás és már másnap a törvényszék elé kerültek, amely izgalmas tárgyalás után kimondotta, hogy a járásbíróóság illetékes a tárgyalásra, de a pékeket nem helyezték szabadlábra.

Kéménvtűz Nagyváradon

(Nagyvárad). Tegnap este 8 óra tájban telefonon hívták a tűzoltókat a Szacsavay-ucca 17 szám alá, ahol a ház egyik kéménye kigyulladt. A kémény azonban pár perc alatt kiégett és a tűzoltóknak semmi dolguk nem akadt.

A Pasteur-intézetben tört ki rajta a veszettség és meghalt egy erdélyi kiskazda

(Kolozsvár). Néhány nappal ezelőtt a Hunyadmegyei Alsószállás községből Kolozsára szállították Tamás István kiskazdát, akinek kutyája megharapott. Tamás nem vette komolyan a kutyaharapást és csak akkor ment orvoshoz, amikor már a betegség tünetei jelentkeztek rajta, de ekkor már késő volt. A Pasteur-intézetben nyomban beoltották a legerősebb fokú szérummal, de nem lehetett rajta segíteni. Tegnap borzalmas kínok között kiszenvedett.

RADIOMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

BUKAREST. 15 Gramofon. 13.40 Hírek. 14 Gramofon.

BUDAPEST. 9.15 Hírek. 10. Római katolikus istentisztelet. Prédikál: Koszterszitz József dr. 11.15. Görög katolikus istentisztelet. Prédikál: Szilankay Andor dr. Utána: Az Operahézi Zenekar. Szünetben: Papp Jenő rádiokronikája. 14.15 Gramofon. Művész- és tánciemenek. 15.30 Pista bácsi meséi. 16. Töl Arpád és cigányzenekara. 17. Gazdasági rádióelőadás. 17.30 A Budai Dalárdáhangversenye. 18.15 Vigjáték-előadás a Studióból. Buvorékok. Rendező: Odry Arpád. 20.10 Európa-hangverseny Kopenhágából. 22.15 Másfelőra szórakoztató zene.

Apróhirdetések

MEGBÍZHATÓ mindenek, ki főzésben teljesen jártas felvétetik. Weisz úveges, Kossuth ucca 12. 107

RAGASZTÓK, első osztályú tűzők és alfa munkások felvétetnek. Nagyar Testvéreknél, Aradi ut 23. 106

CIPÓGYÁR keres azonnali belépésre 1. doplizó, schnittfräser és sarok csiszolót. Cím a kiadóhivatalban. 103

ELSŐRENDÜ munkára szabást felvevő Mihary, Kossuth ucca 9. 108

MEGBÍZHATÓ, komoly mindenek az-ácsnő, hosszú bizonyítvánnyal február 1-én felvétetik. Zöldfa ucca 21, II. em. ajtó 20.

HÁLOSZÓBA butor nagyon olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Feladás szerkesztő.

Dr. Zoltán Jenő

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA